
Er barns livserfaringer av betydning for somatisk sykdomsutvikling?

ARTIKKEL

HAAVET OR

GRÜNFELD B

Sammendrag

Vi presenterer sammenhenger mellom barns livserfaringer og somatisk sykdomsutvikling, med bakgrunn i enlitteraturgjennomgang.

Barn som opplever alvorlige livshendelser og kroniske vanskeligheter i familien, har en betydelig somatiskoversykkelighet. Hendelser av stor negativ betydning er foreldres død, separasjon og skilsmisse, ervervet synligdeformitet og brors eller søsters død. Blant kroniske vanskeligheter utgjør et negativt emosjonelt klima i familien stor helserisiko.

Hospitaliserte barn har gjennomsnittlig opplevd omkring dobbelt så mange alvorlige livshendelser som friskekontrollgrupper. Sykdommer som kan ha sammenheng med alvorlige livserfaringer er eksem, luftveisinfeksjoner, astma, ulcerøs kolitt, hjerte- og karsykdommer i voksen alder, leddgikt, fibromyalgi og diabetes.

Studier av friske såkalte løvetannbarn har vist at individuelle egenskaper hos barnet og at det er voksenpersonersom stiller opp og viser omsorg, er viktige faktorer som bidrar til å redusere oversykkelighet.

En biopsykososial modell er skissert for å belyse mulige aktuelle sammenhenger. Det er behov for både forsøksvirksomhet og forskning på området.

Publisert: 20. oktober 1997. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. september 2026.